

بيست خولەك بەر لە ئىستا

سىروان كەرىم

قسە لە ھەزاران پۇرچ دەكەم كە نەيانزانى بۆ كۆي دەبرين لە كۆي دەمرن، قسە لەگەل
بيست خولەكدا دەكەم كە ھىچ خولەككى لە سالىكى ئەم دنيا كەتر نىيە، بەسەرھاتىك
دەگىرمەو ھىچى كەتر نىيە لە و چىرۆكە تراژىدىيانە لە دەم پىاويكى حىكايەت
خوانى گۆچان بە دەستەو دەبيستى، ئەمجارەيان رەنگەكان دەناسىنىت و جۆرەكانى
مردن پىناسە دەكەين و جىاوازي لم و سەوزاي دەكەين .

دەنگى ھاواری بالندەھەكى بىبان لەگەل ئىسكىك دواي بيست خولەك دەيەويت لە
گۆرپكى بى كىلەو ھەلسىتەو ھ، ھاواريك بكات ، تەنھا لە ھاواری ئىزرائىل كەتر بىت،
خودايە دەبىت كەسيك ئەمجارەيان گۆي قولاغ بىت بۆ بەسەرھاتەكەيان، دەبىت وىژدانى
ملرۆقەكان لەق بكات ، ئى ھەرچۆنىك بىت لە حىكايەتەكانى تر دەكات ، ئى دەبا
نەنوسىن !. نامن بۆئەو دەنوسم مەرەكەبى ئەم قەلەمە بەسەر پىشتى لمىك خالى
بەكەمەو كە ھەموو شەويك گلەيممان لىدەكەن، ئەوان سویندىان داوم وەكو خۆي
بىنوسمەو ياساكانى ژيانى لم لەوئى ھەموو شتىك بەسویند تەواو دەكەن ، ئەوان
باوېريان بە ھەموو مرقۆي كەماو ھ، ناخۆ ئەوان بەدرۆ ھىندرانە ناو لم كەچى بەپراستی
مردن، تۆئەزانى مردن چەندە ناخۆشە كاتىك بىت ھەندىك قسەت ما بىت بىكەيت.
ھەمىشە گلەي ئەو ھەمان لەمردن ھەيە ھەست دەكەين ئەو خەدرى لىمان كردوو بەقەد
گەرەى شتىك كە زەويش ناتوانى ھەلىگىر بىت، كاتى ئەو ھەمان نىيە دەبىت زوو بچىنە
باوېشى لم لەو ھەتەي ھاوین ھەرچاوەرۆان، چاوەرۆانى مردن و دوشتى زۆر لەيەكەو
نزيكن، كى تۆي ھىنا بۆ ئىرە بۆ كەس دەزانى ئىمە لىرەين؟، ئەزانى ژيانى لم لە ھەموو
ژيانىك ناخۆشترە و ھەندى جار جۆرى مردنەكە دەگۆر بىت، يتر بۆ نازانم سەوزايى رقى
لە لم ھەلگرتوو، پىدەچىت لەبەر موقەدەسى ئىسكەكانى ئىمە بىت، ئەي باران بۆ ئىمەي
ناوېت زۆر ھەزەكەم ناو ھەمان پرىبىت لە باران، لەو ھەتەي ھاووين جگە لە لم گۆيمان

له دهنگی بارانیك نه بووه، جوانترین یادگاری که له بیری مروڤدا بمینیتته وه ئه وه یه باران له خوی هه لسینییت، یان بمییت و باران زیندوووه بکاته وه، ده تو دوعایه که له خوا وه ند بکه به لکو بو یه کجار زیندووو بمه وه و کیلی ئه و ده زگیرانه م بیینم ده لئین پیش ما وه یه که بهر له ئیستا له ریگایه کی تو پره ی ناویدا با وه شی به ده ریادا کردوو مه منوونی ئه و ده ریایه م که تهرمی ئه و ده سگیرانه می لای خوی هه لگرتوووه پاش ما وه یه که دایه وه به وشکانی، ئه وه ئه و ده ریایه که جاریکی تر منی به خشی به ره حمی خوی، ده بییت جاریکی تر بیبینمه وه، هه والی ئه م مردنه ش بالنده یه کی کیوی گیرایه وه بو م جار جاریک ریگه له و کوره گه نجانیه ی لای ئیوه ده گریت تا نشتیما ن به تاراوگه نه گورنه وه. ئه و روژه ی ئه و بالنده له ئاسمانی شینه وه ئه و هه والیه ی له ئاسمانی شینه وه بو بهردامه وه، هه موو روژیک دوو جار به نه فرته ی ده که م، کاتی که خور هه لدییت و کاتی که پیش که ناو ده بییت، من ئه و کاته له گونده که ی خو ماندا بیستبووم نزا له و کاتانه دا گیرا ده بییت، ته نها شتی که ده توانم دوعا کردنه بو خو م هیشتا له وه ش نه گه یشتومه؟ ئه و منداله ساوا یه ته مه نی چه نده واگه مه به مه لاستی که که ی ده کات؟ نازانم. ئه وه دایکی بیست خوله که به جیی هیشتوو، جگه له مه مه لاستی که که یی و لم شتی که نیه یاری له گه ل بکات، مندال ئه و کاته ده زانیت شتی که هیه ناوی ته نها ییه نه زانی مندال که دایکی بو زمه نیکی دیاریکراو لیی ون ده بییت، ئیتر ئه ویش بو دوا جار دایکی ون ده کات، ئه وه یاسای که ونه پاش که می که مه که ی ده ره ی ناو وتی ده زانم سه رت سو پ ده مینییت بدویم، به لام ئه وه ت له یاد نه چییت ئیتر مه مله که تی له ، لی ره هه موو شتی که پیچه وانیه، چونکه تو له ناو لمدانه ژیاوی، ئه گه ر خوا قه ده ری منی نسپارده به و شوینه، نه زانی ته مه نم سالی لای ئیوه و خوله کی لای ئیمه ده بوو، گویم بو رادی ره، ته نها به سه رهاتی که به سه بو مروڤ، نه گینا وه کو ئیمه به سه ر دیت، پیش گیرانه وه، ده زانی تیژترین شت له و دنیا دا بیری منداله، ئای چه ند بیری ئه و بییشکه یه ده که م که تازه خه ریک بوو ده ستم ده گه یشته مازوو هکانی ئه و کاته بیست ده نکه میخه کی شو رکردبو وه وه لانه که بو ره که م، باشه بو رهنگی بو ر بم بو بیست ده نکه میخه که هر ئه و که سانه ی قه ده ری من شتی کی دیاریکراوه سه بیری ئاسمان ده که م ده زانم له ناو لانه که مدا که ده سته به م بو نوشته سه وه زه که م ئه ویش ئولقه تی به چاو زهری که وه گرتبوو به سه ر سه رمه وه، که ناتوانم ناچرام هه ندی لم و مه م لاستی که که بکه مه وه به ده ممه وه، ئه و ده مه ده زانم من له کویم، لانه که لم و ئاسمان و ریسمانیان له

ئىواندايە، توخو بىمبەوہ ئەوى يىرى لانكەكەم دەكەم، لىرە داىكم لەو ناسنامەكەى خۆى
 گۆرپەوہ بايىرم نەكات ئەو تازە تۆپەلى لەمە بۇ من، تەنھا سلاوم ھەيە بۇ ئازادى و بۇ ئەو
 مندالانەى تەمەنيان ۲۰ خولەكە، لەجىيى من ماچى بيشكە ھەلواسراوہكەم بگەكە
 بتائىستا داىكم ەك پەيكەريك بەديارىەوہ ەستاوہ، بەقوربان مالمان لە قادركەرەمىەكان
 لەگەركى لم شەقامى بيست كۆلانى بيست وايەزانم ژمارەى خانوہكەمان ھەر بيستە،
 نارەزوومە (مۆنۆمىنتەكەى ئەبەمەمە ئەنقال من بم) بەلام بەمەرجى بەمەمە
 لاستىكەكەمەوہ لە لم دروست كرابم ، نازانم بۇچى ھەمو شتىك يەكسانە بە لم، ئەم وشانە
 ەكو سىتتىك بگەيەنمە بەرپرسەكان!! من كۆتا مندالى ناو لمم ئىتەر دەنومەوہ، ئەو
 گۆچانەى كەلەدەستى ئەو ئىيسكە ئاللأوہ لەدارەكانى گەرميان دەچىت، ئەو پياوہ پىرە
 قوپچەى قاپوتەكەى ەكو خۆى مابون شتەكانى ترى ھەمووى مردبوون كە لە بەرپابوون،
 خەمت نەبىت من لە لادىكەى خۆشمان بەناوبانگ بووم لە گىرانەوہى حىكايەتەكان ،
 ھەمو حىكايەتەكانم لەم عاسايەدا ھەلگرتوہ ئەم سەرگوزشتەى ئەى ناخنمە
 گويكانتائەوہ لە ئىوارەيەكى شومدا ببو بەدرىژاى عومرم ئىوارەى وام بەرچاوا
 نەكەوتبوو، ئىوارەيەك لە برازاى قىامەت دەچوو ئاھ خودايە نەى گىرپتەوہ لە
 ئىوارەيەكدا برام لە ئىوارەيەكدا چوومە ناو لم، ئىوارە پىش من ھوموو شتىكى تەواو
 كردبوو، قوائانى ناو مژگەوتەكەم كۆنەكردبۇو، جەلادەكان پەپەرى قورئان و خۇليان
 ئاويتە كرد ، ئالەويشدا زانيم جگە لە ئەھريمەن مروقىش دەتوانىت مژگەوت بپروخىنىت
 ،ئىستاش بىرى ئەو پەپە قوئانانە دەكەم تۇ بچۇ لەجىگەى من كويان بگەرەوہ،
 بىسوتىنە، نەبادا خوا دوا خەزەبى خۆى لە ئىوہ بگريت، تۇ ئەزانى لەوى دەست نويژم
 گرد لە لم شكاندم، ناى لم ھەموو شتىك دەشكىنىت، ترسى ئەو سەگە پەشەش ھەمىشە
 ميوانم بوو، ئەو كاتە بۇم دەرکەوت ئازا ئەو كەسە نىيە نەترسى بەلكو ئەو كەسەيەيە
 بەرگەى ترس بگريت، لەو كاتەوہ زانيمومە سەگى پەش دىرندەترين سەگى دنيايە، تاقەتم
 نىيە زۆر بلىم نەبادا ئەو سەگە بمىنىت، جياوازى ئەو سەگەى ئەسحاب كەھف لەگەل
 سەگە پەشەكەى ناو لم ليك چونيك تەنھا بە ناويانە دەنا لە ھەموو شتىكدا جياوزن، ئەو
 سەگە دىرندەى ھەموو سەگەكانى دنياى بۇخۆى بردبوو، ئەم عاسايەوہكو دۇكۆمىتى لە
 شويىنىكدا بۇ ھەلگەرە، تەنھا لەپىروژى مژگەوت كەمترىت، ئەبىت ئەو شويىنانە كويىن كە
 تابلوكانى ئىمەيان تىدا ھەلدەواسرىت، دەلىن ئەو شويىنانە جگە لەويژدانىكى دىركاوى

هیچی تریان تێدانیه، مرۆڤ له خۆیدا هه‌لیگرت و ناوی مۆنۆمێنتی لیبنی، کوردستان به‌رزترین شوینە له‌لوتکه‌ی به‌رزدا، نازانم بۆ شوینێک بۆ ئیمه نه‌ماوه‌ته‌وه که چی له ئاسمان شوینی تابه‌تمان بۆنه‌خشی‌نراوه به جوانیه‌که ته‌نها یه‌زدان خۆی ده‌زانیت، پیده‌چیت هه‌موو شوینە به‌رزه‌کان به‌پر سه‌کان ته‌لاریان تیا بینا کردبیت، خوا کردی ئیسه‌که کانتان برده‌وه لای خۆتان بیست تابلۆ مان بۆ دروست بکه‌ن، بیست بیست له‌یه‌که گۆرڤا بمانشار نه‌وه به‌مه‌ر جیک کێلمان هه‌بیت ناخۆشترین کاره‌سات نه‌وه‌یه که مردوویه‌که کیلی نه‌بیت، چونکه گۆرپی بی کیل مردوویه‌کی وونه. وهرن بمان به‌نه‌وه، دوا‌ی به‌ر نه‌تی ئیسه‌که‌کان گونا‌هی ئیوه‌ی مرۆڤ ده‌ته‌زینیت تائه‌و کاته‌ی من قسه‌کانم ده‌نوسمه‌وه، ئا حیرری قه‌له‌مه‌که‌م به‌ده‌م پیری ئه‌و عاسایه‌وه دام به‌گله‌ی وه‌سیه‌تی ئیسه‌کی تر، خودایه تائه‌و کاته ته‌نها یه‌که شت نه‌بوو بانگم نه‌کا، وای ئه‌و هه‌موو ئیسه‌که ده‌ستیان له‌لمه‌وه ده‌ره‌یابوو تاوه‌کو خۆیان خالی بکه‌نه‌وه له‌ منا، قسه‌یه‌که‌م بۆ بکه‌ن له‌جیگه‌ی دوا‌ین پرسته له‌سه‌ر روه‌بری (عه‌رعهر) بۆیان بنوسمه‌وه، تاچاو بر بکات هاوار ده‌هات، تاچاو بر بکات ده‌نگ گه‌لیک ده‌بیسترا له‌ده‌نگی مرۆڤی سه‌رزه‌وی نه‌ده‌چوو، تاچاو برکات ماچیان ده‌دامی گه‌رده‌لوله‌کان لیبان ده‌سه‌ندم، مرۆڤ له‌ناو لمدا هه‌رگیز ناتوانیت له‌گه‌ل گه‌رده‌لولدا هه‌لکات، تائه‌و کاته نه‌مزانیه‌وه گه‌رده‌لول به‌هه‌زتره‌ له‌ مرۆڤ، سه‌رنج بوو به‌میوانی ئیسه‌کی تانوسینه‌وه‌ی ئه‌م به‌سه‌ره‌اته نه‌گه‌رراوه‌ته‌وه بۆ هه‌یج مه‌ردومی، به‌لام ئه‌مه لای که‌سیک وێژدانی پیدرابیت، نه‌که وێژدانی‌ک خۆی به‌سه‌ره‌اته‌کان دروست بکات و دوا‌ی ناوی حه‌قیقه‌تی لیبنیت، ئیسه‌کی زۆر جیاوا‌زتر له‌ ئیسه‌که‌کانی تر هه‌ر له‌و ئیسه‌که ده‌چوو من له‌ زیه‌نی خۆمدا ناساندبووم، له‌و پرۆژه‌وه‌ شاره‌زای هه‌موو ئیسه‌که‌کان بووم، ناوی هه‌موو ئیسه‌که‌کانم ده‌زانی، ناساندنی هه‌ر یه‌که‌کیان به‌ناوی خۆیا نه‌وه، گه‌وره‌ترین سه‌رسورمان بوو به‌ لایانه‌وه، خه‌ریک بوو ناوم بنی‌ن موعجیزه، ناخر ئه‌و ئیسه‌که ته‌نها له‌ئیسه‌کی عاشق ده‌کات، نامه‌که‌م وه‌که خۆی ماوه نامه‌ی عاشق تاکه شتی‌که که لم پیی ناویری، لم هه‌میشه له‌ ئیسه‌کی عاشق و نامه‌ی عاشق ده‌ترسی، نامه‌که‌ی ده‌ستم بۆنی ئه‌و مه‌ره‌که‌به‌ی لیدیت بیست خولەك به‌ر له‌ئیستا له‌ مه‌غریبیکدا نوسیمه‌وه، به‌ته‌نیشته‌کانیه‌که‌وه تائه‌و ده‌مه‌ بالنده‌کان ئاویان لیده‌خواردوه‌وه جه‌لادی‌ک منی برد، ئیت زانی عاشقم، ده‌ستی گرتم نیگایه‌کی له‌ده‌ستم کرد دوا پرسیا‌ری من له‌و مه‌غریبه‌دا ئه‌وه بوو له‌جه‌لاده‌که‌م کرد، چۆن عاشق ده‌ناسی؟ وتی ده‌ستی جه‌لاد و ده‌ستی عاشق

پێچهوانە یەکتەر، ها دەستی من و تۆ چۆنە لەو کاتە وە ئاوی ئەو کانێشەش و شک بوو، چەندین ماسی ناو کانێشەش وەکو ئیمەیان بەسەر هات من لەبری ماسییەکانیش و شک بوون، چەندین ماسی ناو کانێشەش وەکو ئیمەیان ئی بەسەر هات من لەبری ماسییەکانیش دەتوانم قسە بکەم چونکە ژبانی من پێچهوانە ی ژبانی ماسییە، گرینگترین شت ئەوەیە دلی ماسی و دلی ئاشق لەیەك دەچن من تازەترین و جواترین ئیسکی ناو ئیسکەکانم، تەمەنم بیست خولەك بوو ئەو دەمی زلیکی سەربازیم بینی رەنگی لە رەنگی ئەهریمەنیک دەچوو پاش کەمی لە دۆزەخ هاتییەتەو، لەو زەمەنەو غەریبیم لە هەموو رەنگەکانە تەنها بەك رەنگ نەبیتمن پێش ئەو ی ئاشق ب م تاقانە ی دایە بووم ناخۆشترین تالای ژبانم لەو مەغریبە دابوولەو رۆژەو لە مەغریب دەترسم و هەموو مەغریبەکانیش دەژمیرم نازانم بۆ ئەزانێ ئیستاش چاوەروانی نازەم، بیست هەنگاوی مابوو بەمگاتی ئیتر لەو کاتەو ونم ئەلین ئەویش بیست رۆژ دوا ی من لە بەندیخانە یە کدا خوی پێشکەشی مەترو نیویک لم کردووە، نامەکەم بیست نوسەو، دوا ی ن دپیشی لە مینۆمینیکی وە هەمدا هەلگرە و لەسەر دەرگا کە ی بنووسە (نازە ئیستاش چاوەروانم) پێدەچیت بەرێزترین عاشقی هەموو دنیا ی، بەر لەو ی منیش ب م بە ئیسکی ئەو ژبانی ناو مەملەکەتی لە، ئەو ژبانی ئەو ئیسکانە یە کە هەر یەکیکیان روداو گە لیک لە دلێاندا خویان فریوداوە جگە لە مروۆ هێچ گیانداریک توانای هەلگر تێنای نیه، لە ناو ئەو دنیا ی لەمدا پیم حەیف بوو باسی ئەم (هەریمەیان) بۆیکەم، دوا ی لە گریانیاندا بیابان دەبوو بە دەریا منیش دەخنکام و دەبوم بە تازەترین ئیسک، ئە ی کی ئەم روداوانە بگپێتەو، گپرانەو ی ئەم حیکایە تانە لام لە دنیا شیرینترو لە خۆم گەورە ترە، هێچ قسە یە کەم نییە لە بەر ئەو ی ئیره لە هێچ شتیکی کەم نییە، گوپی ئینسان و ویزدان گەورە ترین نیعمەتی خودایە، منیش ئەم رستانەم دا بە گویتانە تەنها سەربوردە ی ئیسک و مەمە لاستیکیک و عەسایەکی دەست و نامە یەکی بۆندار بوو بیست لە چرکە بەر لە ئیستا لە ناو لمدا نوسیومە.